

Տարեկան վեր 10 բուրի, կես տարվան 6 բուր-
Առանձին համարները 7 կոպեկով:

Թիֆլիսում գրվում են միմյան խմբագրատան մէջ:

Մեր հասցեն. Тифлисъ. Редакция «Мшакъ».
կամ Tiflis, Rédaction «Mschak».

ՄՇԱԿ

Խմբագրութիւնը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ
(բացի կիրակի և տօն օրերէն)

Յայտարարութիւն ընդունվում է ամեն լեզուով:

Յայտարարութիւնների համար վճարում են
իւրաքանչիւր բառին 2 կոպեկ:

ԹԻՖԼԻՍԻ ԿՐԵՂԻՏԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ վարչութիւնը հրա-
ւիրում է ցանկացողներին յանձն առնել գեներալ-մայոր Տէր-Ասատուրովի նախկին տան
կապով, որը գտնվում է Թիֆլիսում, Երևանեան հրապարակի վրայ, Պուշկինսկայա փողոցի
և Միջին-փողոցի անկիւնում: Պայմանագրերը կարելի է առնել Ընկերութեան վարչութեան
մէջ ամեն օր, առաւօտեան 11 ժամից մինչև 1 ժամ կէսօրից յետոյ:
Յայտարարութիւնները կընդունվեն մինչև ներկայ ապրիլ ամսի 20-ը Ընկերութեան
վարչութեան մէջ, Սերգիեյեւսկայա փողոցում, Ամիրազովի տանը:
2—3

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Կոռ զիբը ամուսնութեան մէջ.— ԵՐԵՎԱՆԻ ՏԵ-
ՍՈՒԹԻՒՆ. Առողջական վերահսկողութեան նա-
խագիծ. Նամակ Ախալցխայի. Նամակ Հաղար-
զի. Նամակ խմբագրի. Ներքին լուրեր.— ԱՐՏԱ-
ԲԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ. Ամերիկա. Պարսկաստան. Ար-
տաքին լուրեր.— ԽՈՒՆ ԼՈՒՐԵՐ.— ՀՆՈՒԱԳԻՐՆԵՐ.
— ԲՈՐՍԱ.— ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.— ԲԱՆԱՍԻՐԱ-
ԿԱՆ. Նախապատմական ժամանակները:

ԿՆՈՋ ԴԻՐԲԸ ԱՍՈՒՍՆՈՒԹԵԱՆ ՄԵՋ

Եթէ ընդունենք, որ իրար մէջ որ և է
բարոյական թէ նիւթական անհամաձայ-
նութիւն ունեցող, իրար չը յարմարվող ի-
րարից բաժանվել իրարից հեռանալ ստիպ-
ված երկու ամուսինները անպատճառ ան-
բարոյական, փչացած, անառակ մարդիկ չը
պետք է լինեն, — ուրեմն պետք է ընդու-
նենք և այն հայեացքի սխալ լինելը թէ
ամուսիններից մինին ապահարգան և նորից
պատկերել իրաւունք տալու համար ան-
պատճառ հարկաւոր է որ ամուսիններից
երկուրորը անբարոյական լինի:

Իսկ եթէ ընդունենք, որ բացի ամուսիններից
մինի ֆիզիկական կամ քաղաքացիական մա-
հից, բացի ապացուցված անբարոյականու-
թիւնից, խեղճարարութիւնից, կամ սեռական
անընդունակութիւնից՝ կարող են լինել ա-
մուսինների իրարից բաժանվելու համար
շատ ուրիշ պատճառներ, որոնք ամուսին-
ներից ոչ մինին և ոչ միւսին չեն արատա-
ւորում, կամ ամուսնական կեանքին անըն-
դունակ դարձնում, — այն ժամանակ չենք
կարող չընդունել, որ կարող են լինել բազ-
մաթիւ դէպքեր, երբ ամուսիններից երկու-
սն էլ իրարից բաժանվելուց յետոյ, կա-
տարեալ իրաւունք պէտք է ունենան, եր-
կուսն էլ իրանց կողմից՝ նորից ամուսնա-
կան կապեր կապեն:

Երևակայեցէք այսպիսի դէպք. ամուսին-
ներից ոչ մէկը ոչ մեռել է, ոչ դատաւա-
նով իրաւունքների զրկվելու է դատա-
պարտվել ոչ խեղճար է, ոչ սեռական ան-

ընդունակութիւն ունի, ոչ էլ վերջապէս,
անբարոյական է, այսինքն չունի այն արա-
տաւորող կամ ամուսնական կեանքին անըն-
դունակ դարձնող յատկութիւնները ոչ մի-
նը, որոնք իրաւունք են տալիս մեր եկեղեցուն
ամուսիններից մինին ընդմիշտ դատապար-
տել չամուսնանալուն, իսկ միւսին շնորհել
նոր ամուսնական կապեր կապելու միջոց,
այլ ամուսիններից երկուսն էլ համ բարո-
յական են, համ առողջ են, համ էլ իրանց
բոլոր քաղաքացիական իրաւունքները փայտե-
լի են, միայն թէ իրար յարմարվել իրար հետ
ապրել չեն կարող՝ կամ բուն անձնական բը-
նաւորութեան տարբերութեան, կամ նիւ-
թական երկպառակութեան պատճառով
և այլն.... Մի՞թէ այդ տեսակ զիպուստնե-
րում արդար է, որ ամուսիններից մէկը մի-
այն իրաւունք ստանալ նորից ամուսնանա-
լու, այսինքն իր քաղաքացիական անբնա-
բարելի իրաւունքներից օգտվելու, իսկ միւ-
սը զրկված լինի այդ նոյն իրաւունքնե-
րից:

Եւ մի՞թէ երբ որ իրարից բաժանվել
ստիպված ամուսիններից ոչ մէկը՝ ոչ ան-
բարոյական է, ոչ խեղճար է, ոչ ամուս-
նական կեանքին անընդունակ է, — դարձեալ
պետք է շինուկ կերպով հնարել, սարքել
մէկի համար անբարոյականութեան իրողու-
թիւնը, միւսին ապագայութիւն տալու, սորոց
ամուսնանալ իրաւունք ունենալու համար:
Եւ իրաւ, ամուսիններից մէկին ապահարգան
շնորհելու համար, մեր եկեղեցին, երբ չէ կարող
ապացուցել որ ունենալ միւսի կամ քաղաքա-
ցիական իրաւագործի լինելու, կամ խեղ-
ճարութեան, կամ վերջապէս սեռական ան-
ընդունակութեան մասին, անպատճառ պա-
հանջում է որ ապացուցվի նրա անբարո-
յականութիւնը: Եւ ահա ստիպվում է հե-
տեալ վկայութիւնը. սուտ վկաներ կեղծ
վկայութիւն են ստորագրում, որ այս ինչ
կնոջ կամ այս ինչ մարդուն իրանց աչքե-
րով տեսել են ամուսնական անհասարա-
մութիւն կատարելիս, անձամբ ներկայ են
գտնվել սիրային յանցանքի կատարման նոյն
իսկ րօպէին:

Դրա հետեանքն ի՞նչ է լինում. այն, որ

ամուսնական հարցերի մէջ միակ ձեռնհաս,
ամուսնական կապերը կապելու և այդ կապե-
լը խզելու միակ իրաւունք ունեցող իշխա-
նութիւնը, մեր եկեղեցին, ձգտելով իր այդ տե-
սակ խիստ օրէնքների իր այդ սահմանա-
փակումներով սաստել, սանձահարել ամու-
սիններին, պարտաւորեցնել նրանց անպայ-
ման և անտրտուն տանել ամուսնական լու-
ծը, բարոյականութիւնը պահպանել ամուս-
նական կեանքի մէջ, երկուց ներշնչելով թէ
հակառակ դէպքում ստիպված կը լինի ան-
բարոյական հռչակել, իրաւագործի անել
կողմերից մինին, — հասնում է միմյան այն
հետեանքին, որ ժամանակակից ամուսնա-
կան հաստատութիւնը, երբ անհրաժեշտու-
թեան մէջ է գրվում խզվելու, ամուսիննե-
րից երկուսն էլ անկարող լինելով ձեռք բե-
րել ազատութիւնը, այլ ևս աւելորդ էլ են
համարում դիմել եկեղեցական դատի որոշ-
ման, քանի որ շատ լաւ գիտեն թէ խըն-
դիբի անխուսափելի հետեանքը անպատ-
ճառ այն պէտք է լինի, որ իրանցից մէկն
ու մէկը անպատճառ պէտք է անբարո-
յական հռչակվի, իր վրա անառակու-
թեան դրոշմ կրելով, և ահա դրանք աւելի
բարեւը են համարում, չը դիմելով եկեղե-
ցական իշխանութեան միջամտութեանը,
պարզ միմեանցից բաժանվել և ամեն մէկը
ջոկ ջոկ ապրել: Շատ անգամ էլ մարդը
սկսում է ապրել մի այլ կնոջ հետ, կնին
մի այլ մարդու հետ: Եւ այս մեզ մօտ և
մեր հասարակական ամեն դասակարգում,
թէ քաղաքներում և թէ գիւղերում կա-
տարվող այդ տեսակ անթիւ անհամար բա-
ժանումները, որոնց նոյն իսկ արգելք այլ
ևս չէ լինում զաւակների զոյգութիւնը շատ
ուսանելի են. այդ տեսակ ամուսնական բա-
ժանումները և ինչպէս անհասարակ ամուս-
նական կեանքից դուրս ապրելի կեանքի-
ցութեան հետոյ հետեւ բազմացող և արդէն
ահալից թվել հասած իրողութիւնը ցոյց
է տալիս, ինչպէս և շատ ուրիշ դիպուած-
ներում թէ օրէնքը հնացել է իսկ կեան-
քը առաջ դնելով՝ դնում է մեր առջև իր
անողորմ պահանջները:

Ինչի՞ մէջն են կայանում այդ անողորմ
պահանջները. նրա մէջ, որ երկու ամու-
սիններից, որոնք իրարից ստիպված են
բաժանվել, միջոց սրով կրկին օրինական
ամուսնութեան մէջ մտնելու, փոխանակ
ձարահատված՝ կամ իրաւագործի զրու-
թեան մէջ, կամ ապօրինի ամուսնական
կեանքով ապրելու, երբ որ բաժանվող ա-
մուսիններից ոչ մէկը ոչ խեղճար է, ոչ
անառակ է, ոչ դատաւատանքի վճռով իրա-

ւագործ է, ոչ էլ սեռական կողմից անըն-
դունակ է:

Արդեօք երկու կողմի համար ապա-
հարգան ստանալու և օրինական ա-
մուսնական կապեր նորից կապելու իրա-
ւունքը աւելի լաւ չէ, աւելի բարոյական
չէ, նոյն իսկ հասարակութեան համար ա-
ւելի օգտաւէտ չէ, — քան թէ մարդկանց
ապարդիւն և անօրոտ տանջանքը, նրանց
իրաւագործի գրութիւնը, կամ ապօրինի ա-
մուսնական կեանքութիւնը:

Եւ որովհետեւ մեր խօսքը զիստաւորապէս
հայ կնոջ զիրքի մասին է ամուսնութեան մէջ,
մենք հետեւալ անգամ կաշխատենք ապա-
ցուցանել որ ապահարգանք ոչ թէ միայն
ամուսնութեան, որպէս բուն քաղաքացիա-
կան հաստատութեան՝ անհրաժեշտ և օրի-
նական լրացուցիչ մի հաստատութիւն է,
որ նա ոչ թէ միայն անհրաժեշտ է ընդ-
հանրապէս մարդուն և կնոջը, որոնք զրո-
քագրութիւն ունեցած լինելով իրարից բա-
ժանվել, չեն կարող դիմանալ իրաւագործի
կամ ապօրինի կեանքին, — բայց որ ապա-
հարգանք անհրաժեշտ է մեր կեանքում,
անհրաժեշտ է զիստաւորապէս հայուհուն,
որը իր ամբողջ էութեամբ, եթէ այսպէս
կարելի է ասել, ապստամբվում է ապօրի-
նութեան դէմ՝ և որը իր բնաւորութեամբ,
որպէս բարոյականութեան տիպար՝ կարծես
ստեղծված է միմյան օրինականութե-
թեան համար:

Գ. Ա.

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԱՌՈՂՋԱԿԱՆ ՎԵՐԱՀԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԻԾ

Ներքին գործերի մինիստրութեան բժշկական
դեպարտամենտը, քաղաքների վրա մշտական սա-
նիտարական վերահսկողութիւն ունենալու հա-
մար, մի նախագիծ է մշակել: Այդ նախագիծ հա-
մաձայն ամեն քաղաքներում, ուր քաղաքային կա-
նոնադրութիւններն են մտցրած, քաղաքային վար-
չութիւններին կից՝ քաղաքային սանիտարական
խորհուրդներն են հաստատվում: Այդ սանիտարա-
կան խորհուրդներին պիտի մասնակցեն քաղաքա-
գլուխը, գործադրող մասնաժողովի նախագահը
(որը բժիշկ պէտք է լինի), քաղաքային դռնապի-
չուս, անդամներ, երկու սանիտարական հոգա-
բարձու, երկու սանիտարական բժիշկ, դեմատօլից
նշանակված սանիտարական վերահսկողութեան
ներկայացուցիչը, հիւանդանոցների տեղական տե-

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՆԱԽԱՊԱՏԱՐԱԿԱՆ ԺԱՄՆԱՆԱԿՆԵՐԻՅ *)

Բուն գիտութիւնը և երևակայութիւնը թէ և եր-
կու բոլորովին տարբեր և մի և նոյն ժամանակ
իրար հակառակ ու հակասող ոյժեր են, բայց
այնու ամենայնիւ պատահում են դէպքեր, երբ ոչ
գիտութիւնը և ոչ մարդու երևակայութիւնը ա-
ռանձին մէկը միւսից անկախ չեն կարողանում
վճռել այս կամ այն հարցը, բացատրել այս կամ
այն երևոյթը, և երբ միայն այդ երկու ոյժերի
փոխադարձ ներդաշնակութիւնը կարող է լինում
մեզ մի օր և է եղբակցութեան հասցնել: Այս
տեսակի եղբակցութիւնները թէպէտ և գիտա-
կանօրէն չեն կարող բոլորովին անսխալ և ան-
հերքելի ընդունվել, բայց այնու ամենայնիւ
նրանք շատ անգամ լինում են վերին առ-
տիճանի հետաքրքրելու: Կիսանկարը շատ անգամ

հիմնվելով այսպիսի եղբակցութիւնների վրա,
մինչև անգամ գուշակում է մօտաւորապէս ապա-
գայում լինել երևոյթները: Վերջերում, երբ
ընդհատ պ. Շարլ Մորիս (Ֆիլադելֆիայում) զբաղ-
ված էր կենդանիների ծագման հարցով (Thierent-
wicklung), մի հանգամանք այս վերջինում նը-
րան անհասկանալի է երևում, ուստի և դարձ-
նում է իր վրա նրա ուշադրութիւնը:

Արդէն գիտութիւնը ապացուցել է, որ նախա-
պատմական ամուսնային այն բոլոր կենդանիները,
որոնց քարացած մնացորդները աճողվել է գտնել
հողային գիւղի կեղծի գանազան շերտերում, բո-
լորը ունեցել են իրանց մարմնի մակերևոյթի վրա
պինդ կեղծներ, նրանք բոլորն էլ եղել են զրա հա-
կիթ (gepanzerter Thiere):

Թէ ինչ կարող էր լինել այս երևոյթի պատ-
ճառը, կամ թէ ինչ բանի է նա ապացուց, — ահա
այն հարցը, որը հետաքրքրեց պ. Շ. Մորիսին:

Անշուշտ վերոյիշեալ կենդանիների զրահակիթ
լինելը պէտք է որ իր հիւնքն ունենար: Զրահը
առհասարակ մի դէպք է, որը գործադրվում է
թշնամու դէմ ինքնապաշտպանութեան համար:
Ուրեմն բնական է ենթադրել, որ զրահակիթ կեն-
դանիներն էլ ունեցել են թշնամիներ, բայց որոն-

ցից մեզ մի հետք անգամ չէ մնացել: Այս վերջին
հանգամանքը Շ. Մորիս բացատրում է նրա-
նով որ այդ թշնամի կենդանիների մարմինը
սկզբում եղել է կալուղ և առանց մի օր և է
պինդ, քարանայու ընդունակութիւն ունեցող
կաղմակերպութիւններ: Նախապատմական ժա-
մանակներում, երբ մեր հողային գիւղի մակերևոյ-
թը ամբողջապէս ջրով էր ծածկված, գոյութիւն
են ունեցել միայն ջրային կենդանիները, որոնց
մարմինը սկզբում եղել է բոլորովին կալուղ և
ակալը, այս կենդանիներից մեծը ուսում էր փոք-
րին, ուսուցել թղլին և այլն: Շ. Մորիս այս
բոլոր կենդանիներին բաժանում է երկու դիւա-
ւոր դասակարգի, յափշտակող կենդանիներ (Raub-
tiere) և սրանց համար սնունդ ներկայացնող
կենդանիներ (Nahrungsthiere):

Որովհետեւ վերոյիշեալ գոյութեան կուում երկ-
րորը դասակարգի կենդանիների գրութիւնը վե-
րին աստիճանի անապահով էր և նրանց կեանքը
միշտ վտանգի էր ենթարկված, ուստի պէտք էր
որ նրանք վերջի վերջոյ մտածէին իրանց ինք-
նապաշտպանութեան մասին, — և ահա դարերի
ընթացքում այդ կենդանիները փոքր առ փոքր
ծածկում են իրանց մարմնի մակերևոյթը մի տե-

սակ պինդ կեղծով, զրահով: Այսպէս փոքր ինչ
պաշտպանված լինելով թշնամուց «սնունդի կեն-
դանիները» սկսում են աւելի զարգանալ ու թռու-
շատանալ:

Բայց երկար չէ տևում նրանց այդ քաղաւոր
գրութիւնը: «Յափշտակող կենդանիները», որոնք
մինչև օրս ընդունակ և սովոր էին միմյան կա-
կուղ (փափուկ) կերակրել, որը այժմ սակաւ էր,
սկսում են իրանց կողմից զարգացնել դարերի
ընթացքում իրանց բերանի մէջ ստամոքսը, — և
ահա դրանք ու ատամը սկսում են իրար հետ
միգել: Զրահակիթ կենդանիները թէպէտ և աւելի
ու աւելի հաստացնում էին իրանց զրահը, բայց
ինչ օգուտ, քանի որ նրանց թշնամիները նոյնպէս
աւելի ու աւելի զարգացնում էին իրանց ստամ-
ոքները: Այս մրցման հետեանքը լինում է այն, որ
ստամոքս ու զրահը անչափ ու անսահման զարգա-
նալուց համարեալ բոլորովին կորցնում են իրանց
սկզբնական նշանակութիւնը և դառնում են իրանց
տէրերի համար աւելորդ ծանրութիւն:

Զրահակիթ կենդանիները իրանց զրահի ահաղին
ծանրութեան պատճառով այլ ևս անընդունակ
էին ազատ շարժվել, իսկ այս հանգամանքը նը-
րանց զարգնալ վտանգի էր ենթարկում: Ուստի

*) «National Zeitung» քաղաքային:

տներին 31-ը 8 թուրքի է: Մայիսի 1-ին իւրա-
քանչիւր ցանկացող իրաւունք կունենայ հեռա-
գրով դիմելու դիտարանը, հարցնելու թէ միւս օ-
րը ինչ եղանակ կը լինի, ան պայմանով որ
20 խօսքից բաղկացած պատասխան-հեռագրի հա-
մար փող վճարի: «Новое Время» լրագիրը հա-
ղորդում է, որ խաղաղան պրինցը, Անդրկաս-
պեան երկրում ճանապարհորդելուց յետոյ, կու-
ղորդի Օդէսա, որտեղ, հաւանորէն, կը հասնի
մայիսի 8-ին. այդտեղից Մոսկուի վրայով կը
գնայ Պետերբուրգ, ուր կը մնայ մօտ մի շաբաթ:
«Новости» լրագիրը զրականապէս հաւատաց-
նում է, որ խաղաղութեան տոմսերով նոր
փոխառութեան հրատարակման լուրը անհիմն է:

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՐԳԻ ԲՈՐՍԱ
Ապրիլի 6-ին

Լժնդանի վրա 10 ֆունտ արծէ. . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Բերլինի վրա 100 մարկ . . .	44	>	55	>					
Փարիզի վրա 100 ֆրանկ . . .	36	>	15	>					
Ռուսի . . .	արծէ. . .	7	>	30	>				
Մարսայի կուպոններ . . .	145	>	50	>					
Արժանի . . .	1	>	8	>					
Բորսայի դիվիդենդներ . . .	5 1/2	>	70	>					
Պետ. բանկի 5% տոմս 1-ին շրջանի. . .	100	>		>					
— — — — — 2-րդ . . .	100	>		>					
— — — — — 3-րդ . . .	99	>	75	>					

— — — — — 4-րդ . . .	99	>	75	>					
— — — — — 5-րդ . . .	100	>		>					
— — — — — 6-րդ . . .	99	>	75	>					
60% ոսկեայ ընտան	161	>		>					
40% ոսկեայ փոխառութիւն	137	>	50	>					
Արեւելեան 50% փոխառ. 1-ին շրջ. .	99	>	87	>					
— — — — — 2-րդ . . .	99	>	87	>					
— — — — — 3-րդ . . .	99	>	87	>					
Եւրոպէն 50% առաջին փոխառութիւն. .	229	>	75	>					
— — — — — երկրորդ . . .	216	>	25	>					
— — — — — երրորդ անգ. կալ. բ. . .	215	>		>					
Պետական. երկաթուղային ընտան . .	100	>		>					
5 1/2% ընտան	103	>	25	>					
40% ներքին փոխառութիւն	86	>	62	>					
50% գրաւ. թղթ. անգ. կալ. բանկի . .	100	>		>					
40% վկայակ. դիւ. հող. բանկի. . .	103	>	25	>					
4 1/2% գրաւական թղթեր կալուած. .				>					
— — — — — փոխ. կրեդիտ. ընկեր. մետաղ. .	142	>	25	>					
— — — — — թղթադ. . .	95	>		>					

Պետերբուրգի քաղաքային կրեդիտ. .	95	>	62	>					
ընկերութեան օրէկացիները . . .	93	>	75	>					
Մոսկուի քաղաք. օրէկացիները . . .	94	>	87	>					
Օդէսայի . . .	86	>	87	>					
Թիֆլիսի . . .	99	>		>					
Գրաւ. թղթ. փոխառ. կալ. բանկի. .	99	>		>					
— — — — — Բաւարիայի . . .	99	>		>					

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՐԳԻ ԲՈՐՍԱ
հանդարտ է:

Խմբագիր-հրատարակող ԳԻՐԳՈՐ ԱՐՄԵՐՈՒՆԻ

Յ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր Ո Ւ Թ Ւ Ի Ն Ն Ե Ր

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ
Հողորդական ընթերցանութեան համար

ԽՈՒՆԵՐԱ

ԵՒ ՆՐԱ ԱՌԱՋՆ ԱՌՆԵԼՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ.

ԳԻՆԸ 5 ԿՕՊԵԿ

Հարցնել գրաւաճառանոցներում:

2—4

ՀՈՋԱԿԱՒՈՐ ԻՏԱԼԱՑԻ ՈՂԲԵՐԴԱԿԱՆ ԴԵՐԱՍԱՆ

ԷՐՆԵՍՕ ՐՕՍԱԻ

ԻՐ ԽՐԲՈՎ, ՆԵՐԿԱՑԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԸ ՏԱՅ ՄԱՅԻՍԻ 26-ԻՑ ՍԿԱՍՏ

ՐԷՊԵՐՏՈՒԱՐ. ՕՐԵԼԼՕ, ԼՈՒԻՍԿԻ XI, ԳԻՆ, ԱՐԲԱՅ ԼԻՐ, ՈՃՈՒԴՈՐՄԻ ԸՆՏԱՆԻՔԸ,
ՇԵՑԼՈԿ, ՄԱԿԲԵՏ, ՆԵՐՕՆ, ՀԱՄԼԷՏ, ԵՒ ԿՕՐԻՈՒՆԵ:

Ներկայացումների համար բացված են երկու ԱՐՕՆԸՄԵՆՏՆԵՐ, իւրաքանչիւրը 5
ներկայացում պարունակող: ԱՌԱՋԻՆ արժեքները կը բաղկանայ «Օթէլլո», «Ոճապորժի
ընտանիք», «Շէյլոկ», «Մակբէթ» և «Ներոն» պիէսաներից, իսկ երկրորդը՝
«Լուդովիկ XI», «Կորիոլան», «Գին», «Արքայ Լիր» և «Համլէթ» պիէսաներից:

Արժեքները ընդունվում է թատրոնի կասսայում ամեն օր, 10-ից մինչև 2 ժամ:
Արժեքները ստացված բոլոր փողերը կը յանձնվեն Առևտրական բանկը, ուր որ կը
պահպան մինչև պ. Բոստի խմբի գալը:

4—15

Въ редакціи газеты „МШАКЪ“ прода-
ются слѣдующія брошюры: 1) „Экономич.
Положеніе Турецкихъ Армянъ“, публич.
лекція Д—ра Г. Арцруни, перев. съ арм.
А. Аракелянца. Цѣна 25 к. 2) Die Econ-
omische Lage der Armenier in der Türkei,
ein öffentl. Vortrag von Dr. Grigor Arzruni,
übersetzt von A. Amiranjanjanz. Preis 25 k.
3) Die Hungersnoth in Türkisch-Armenien,
ein Vortrag von Dr. Grigor Arzruni, über-
setzt von Amiranjanjanz. Preis 20 kop.

Иногородные, желающие получить бро-
шюры, благоволятъ присылать по 30 коп.
почтовыми марками, за каждую брошюру.
Адресъ. Тифлисъ, Редакція „Мшакъ“,
или Tiflis, Redaction „Mschak“. (б)

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ
ՍԱՅԻ-ՍԱՏԻՐԻ
(Արտակ-Աղէքսանդր-Տէր-Սարգսեան
Պարզեանց)

ԲՈՂԲՈՋ

1 զբոսիկ

ԲԱՆԱՍՏԵՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԳԻՆԸ 25 ԿՕՊԵԿ է:

3—5

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍՆԱԻՐ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Բ. ՆԱԽԱՍԱՐԻԱՆԻ

(Կուկիա, վօրոնցովի արձանի հանդէպ)

Հիւանդներին ընդունում են ամեն օր

ԱՌԱՌՕՏՆԵՐԸ

ՐՈՒԴԿՈՎՍԿԻ—10—11 ժ. ներքին, երեխայոց և կանանց ց.

ԿԻՆԻՔԻՆԻ ԻՍԱՀԱԿԵԱՆՆ—11 1/2—12 ժ. կանանց և երեխայոց ց.

ԲԵՆԿԻՎՍԿԻ—11—12 ժ. ակադէմի, կոկորդի, թիթի ց. և օրֆիլիսի (վիրարութ. և աստամացաւի

ԱՐՏԵՄԻՆԵՎ—12—1 ժ. երեքշաբթի, ուրբաթ և կիրակի, կանանց ց.

ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆՆ—12—1 ժ. ներքին և երեխայոց ց. բացել կիրակի:

ԵՐԵՎԱՆԵՐԸ

ԳԱԴՈՄՍԿԻ—5 1/2—7 ժ. կաշուի ցաւերի և սիֆիլիսի.

ՓՈՒՂԻՆԵԱՆ—5 1/2—6 1/2 ժ. ներքին, երեխայոց և ջղալին ց. (էլեկտրաբերական):

ԲԵՆԿԻՎՍԿԻ—7—8 ժամ.

Հիւանդանոցում են մանկաբարձուհիք՝ ԵՐԼԱՆԵԿԻԱՆ և ԱՐՄԱՂԵԱՆ:

Վճար—50 կ. Համարորդի (կոմսիլիուսի) համար փոխադարձ համաձայնութեամբ:

Հիւանդանոցի փոխ-վերատեսուչ ՐՈՒԴԿՈՎՍԿԻ

ВЫСОЧАЙШЕ

ТОВАРИ-

МЕХАНИЧЕСКАГО И ЧУ-

УТВЕРЖДЕННОЕ

ЩЕСТВО

ГУННО-ЛИТЕЙНАГО ЗАВОДА

БЕЛЛИНО-ФЕНДЕРИХЪ

ВЪ ОДЕССѢ.

Складъ и производство сельско-хозяйственныхъ и зо-
водскихъ машинъ и орудій, какъ-то:

Постоянныхъ паровыхъ машинъ и котловъ разныхъ системъ и силъ, Мукомольныхъ
мельницъ и всякаго рода принадлежностей къ нимъ. Щеретовыхъ, вальцовыхъ поставовъ
крупосѣкъ, буратовъ и всякихъ другихъ мельничныхъ машинъ системы Г. Даверио. Лѣсо-
пильныхъ станковъ съ пилами. Конныхъ молотилокъ, и приводовъ, вѣялокъ, соломорѣзокъ,
кукурузныхъ молотилокъ—ручныхъ, конныхъ и паровыхъ Прессовъ для винограда и сѣна.
Маслобоекъ, брандспойтовъ и пасовъ. Конныхъ грабелъ «Голливортъ».

Производство котельныхъ работъ и отливка изъ чугуна и мѣди.
Выполненіе всякаго рода заказовъ для паровыхъ вальцовыхъ мельницъ, винокурен-
ныхъ, пивоваренныхъ, сахарныхъ и другихъ заводовъ, вагоны для конножѣзныхъ дорогъ.
Складъ локомотивовъ, паровыхъ молотилокъ, конныхъ молотилокъ со штифтовыми ба-
рабанами и конныхъ приводовъ извѣстной фирмы Клейстонъ и Шуттлвортъ въ Линкольнѣ
и Вѣнѣ.

Главный складъ жатвенныхъ машинъ и косилокъ «Желѣзная рама» и «Континенталь»
Джонстона.

Единственный складъ вальцовыхъ станковъ

Г. ДАВЕРИО въ Цюрихѣ.

Заводъ имѣетъ свой собственный эллингъ для постройки пассажирскихъ и бумажныхъ
пароходовъ, паровыхъ катеровъ, баржъ и проч. и принимаетъ заказы на поднятіе на эллингъ
судовъ для исправленія или окраски подводныхъ частей и ихъ корпусовъ.

Агентъ въ Ростовѣ н/Д. Г. Я. Золотухинъ, Никола-
евскій пер. д. Арт. Яблокова, противъ Реальнаго учи-
лища кв. № 8.

5—100 (л. 2.)

BATEAUX A VAPEUR FRANCAIS N. RAQUET ET COM.

ՅԻՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ՆԱԽԱԳԵԱՑՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ն. ՊԱԿԵ ԵՒ ԸՆԿ.

Հոգեւորական կանոնադր և ուղղակի երթևեկութիւն ՄԱՐՍԷԼԻՑ դէպի ԲԱՌՈՒՄ, չորեք-
շաբթի օրերը, երկուշաբթի մի անգամ, չորեքշաբթի 7/19 մարտից սկսած

ԵՒ ՓՈՒՍԴԱՐՁ

Բաթուկից Մարսել, մանկով Տրապիզոն, Սամսոն, և Կ. Պօլիս, չորեքշաբթի օրերը, երկու-
շաբթի մի անգամ, չորեքշաբթի 14/26 մարտից սկսած:

ԲԱՌՈՒՄԻՑ ՀՈԳԵՆԱԿԵՐԸ ԴՈՒՍ ԵՆ ԳԱԼԻՍ

Չորեքշաբթի, 28 մարտի (9 ապրիլի), շոգեւոր ՄԻՆԿԻՆԻԱ, նաւապետ ԺԻՐՈՒԼԵՆ.

— 11/23 ապրիլի —

— 25 ապրիլի (7 մայիսի) —

— ԱՐՄԵՆԻԱ, —

— ՄԱՆԿԱ.

— ՍԻՐԿԱՍԻ, —

— ԲՕՇԷԼ.

Տեղեկութիւնների համար ճանապարհորդների և բեռների մասին թող բարեհաճին
դիմել ընկերութեան աղէնաներին. ԲԱՌՈՒՄՈՒՄ պ. Գարանիօնին, Նաբեւէֆուայա, իսկ
ԹԻՖԼԻՍՈՒՄ պ. Բէնօին, նախկին Արժուճու գալէէայում, № 114.

6—10 (շ. և ե.)

Լոյս տեսաւ «ԶՈՒԱՐՃԱԼԻ ԺԱՄԵՐ» վերնագրով մանկական գրքուկը, Ժ-
ղովաճ ու հանրութեան բառախօսքի, խնդրների, խաղերի, բերանների, կատակնե-
րի, ֆոկլորների և այլն. ընծայ մանուկներին: Նշուպէս նրա բացատրութիւնները «ԲԱ
ՆԱԼԻ» վերնագրով առանձին բրօշուրը:

ԱՂԽԱՏԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ

ԱԳԱՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆԻ

Վաճառվում է Կենտրոնական գրաւաճառանոցում և պ. Յովսէփ Տէր-Յովսէփեանի
խանութում:

ԳԻՆՆ Ե ԵՐԿՈՂ ԳՐՔԻՆ Ի ՄԻԱՍԻՆ 50 ԿՕՊԵԿ:

3—4

ԹԻՖԼԻՍԻ ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԹԱՏՐՕՆ

Երեքշաբթի օր, ապրիլի 10-ին, տեղի կունենայ Հարմոնի-պիանոի և Հարմոնիում
վրա աճող վիրտուոզ

Վ. Ի. ԳԼԱՎԱԶԻ

ՎԵՐՋԻՆ ԿՈՆՑԵՐՏԸ, մանուկներին խաղաղան երգչուհի Էլլա Մարիի.

Սկիզբն է 8 ժամին երեկոյեան:

Բոյալ (Հարմոնի-պիանոի prolongement-ի հետ՝ Վ. Ի. Գլավազի) զործարան Կ. Մ. Շի-
դերի և Հարմոնիում (Գլավազի ցուցմունքների համեմատ շինված) զործարան Շիդերի

Տոմարները և ծրագիրը մինչև ապրիլի 10-ը կարելի է ստանալ Շիդերի պիանոի
պահեստում, Գոյովիսկի, № 8, իսկ կոնցերտի օրը թատրոնի կասսայում:

Լօժաներ և բաղկաթոռներ. 3 ռ., 2 ռ. 50 կ., 2 ռ., և 1 ռ.

2—2